

NOS

Financieel jaarverslag 2014

INHOUD

Samenvatting & Leeswijzer	3
Voorwoord	4
Deel I Directieverslag	5
Financiële paragraaf	8
Risicoparagraaf	9
Bedrijfsvoeringverklaring	12
Governance	13
Deel II Verslag Raad van Toezicht	15
Deel III Jaarrekening	18
Balans	18
Exploitatierkening	20
Kasstroomoverzicht	21
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	22
Waarderingsgrondslagen balans	23
Waarderingsgrondslagen exploitatie	25
Waarderingsgrondslagen kasstroomoverzicht	25
Toelichting op de balans	26
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	30
Toelichting exploitatierkening	31
Beloningskaders	34
Deel IV Overige gegevens	35
Bestemming van het exploitatiesaldo	35
Controleverklaring	35
Deel V Bijlage	39
Organogram	39
Contactgegevens	40

SAMENVATTING & LEESWIJZER

Dit is het jaarverslag van de Nederlandse Omroep Stichting (NOS). In dit jaarverslag verantwoordt de NOS zich over de activiteiten in 2014 en belichten we verder de belangrijkste ontwikkelingen die in 2014 hebben plaatsgevonden.

Het jaarverslag begint met een Voorwoord en is verder onderverdeeld in vijf onderdelen, te weten:

Deel I Directieverslag

Hierin wordt inzicht gegeven in en verantwoording afgelegd over de bedrijfsvoering.

Deel II Verslag Raad van toezicht

Hierin wordt inzicht gegeven in hoe de Raad van Toezicht invulling heeft gegeven aan haar toezichtsfunctie.

Deel III Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de balanspositie per 31 december 2014 en een overzicht van de kasstroom en exploitatierekening 2014. Daarnaast wordt hier een toelichting op de balans en de exploitatierekening gegeven..

Deel IV Overige gegevens

Hierin vindt u de bestemming van het exploitatiesaldo en de controleverklaring.

Deel V Bijlage

Hierin vindt u het organogram van de NOS en de contactgegevens.

Om de toegankelijkheid van de informatie verder te vergroten, is het financiële jaarverslag ook via de corporate website www.over.nos.nl beschikbaar.

VOORWOORD

Dé nieuwsgebeurtenis van 2014 was voor Nederland de crash van de MH17. Een nationale ramp, omdat er 193 Nederlanders tegelijk omkwamen. En een ramp met geopolitieke gevolgen: het Westen vaardigde sancties uit tegen Rusland, nota bene in februari nog gastland van de Olympische winterspelen in Sotsji. Niet sinds de Koude Oorlog leken de tegenstellingen tussen Oost en West weer zo scherp.

Voor een nieuwsorganisatie zijn dit soort gebeurtenissen een lakmoesproef. Hebben we de feiten goed? Treffen we de juiste toon? Bieden we voldoende duiding? Doen we dat op alle platforms? Voldoen we aan de informatiebehoefte van de bevolking? Wij denken dat we daarin zijn geslaagd, mede doordat de NOS'ers zich deze vragen voortdurend blijven stellen.

Het afgelopen jaar stond verder voor de NOS in het teken van de superevenementen de Olympische winterspelen in Sotsji en het WK voetbal in Brazilië (met onze records brekende apps), van voetbalrechten, van de visie van het kabinet op de toekomst van de publieke omroep, en van de compleet vernieuwde website NOS.nl.

De hierboven geschetste onderwerpen zijn maar enkele van de vele die ons in 2014 bezighielden. Voor een volledig overzicht (van programmatische tot personele ontwikkelingen en van publieksreacties tot achtergrondinformatie) kunt u terecht op onze nieuwe corporate site: over.nos.nl. Die is het afgelopen jaar in de plaats gekomen van het publieksjaarverslag. Niet meer een keer per jaar verantwoording afleggen over ons doen en laten, maar het hele jaar door. Een continu proces dus. Hetgeen past bij de open en transparante organisatie die de NOS wil zijn.

Ook in dit Financieel Jaarverslag is het doel: openheid en transparantie, maar dan specifiek over de besteding van de aan ons toegekende publieke gelden.

Hilversum, 22 april 2015

Jan de Jong, algemeen directeur

Taken en missie

De NOS is als publieke omroep verantwoordelijk voor een brede nieuwsvoorziening die betrouwbaar is en onafhankelijk. De taken van de NOS staan omschreven in de Mediawet:

- Het verzorgen voor de landelijke publieke omroep van media-aanbod op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor een onbevooroordeelde aanpak. Hiertoe behoort in elk geval media-aanbod dat een hoge frequentie en vaste regelmaat van verspreiding vereist, een algemeen dienstverlenend karakter draagt of met een doelmatiger inzet van middelen beter gezamenlijk tot stand kan komen
- Het verzorgen van teletekst voor de landelijke publieke omroep
- Het toegankelijk maken van het media-aanbod via alle beschikbare media

Aan de hand van deze taken heeft de NOS haar missie opgesteld:

"De NOS stelt zich, als integraal onderdeel van de publieke omroep, tot doel de primaire informatiebron te zijn op het gebied van nieuws, sport en evenementen, zodat de Nederlandse burger beter in staat is te oordelen over ontwikkelingen in de wereld, waardoor hij zijn gedrag beter kan bepalen. De NOS hanteert hierbij de hoogste journalistieke eisen van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, ongebondenheid, pluriformiteit en objectiviteit. De NOS streeft ernaar deze informatie toegankelijk te maken via alle beschikbare media en voor alle maatschappelijke geledingen."

Strategie

Door de bank genomen deed de NOS het in 2014 op alle mediaplatforms goed en was zij – ook in het snel veranderende medialandschap – een relevante factor in de informatievoorziening van een groot publiek, of dat nu nieuws betreft, sport, of (inter)nationale evenementen.

Een vanzelfsprekendheid is dat echter niet. Voortdurende alertheid op nieuwe ontwikkelingen is vereist, met in het achterhoofd permanent de vraag: hoe kunnen we onze producten dáár voor het voetlicht brengen waar onze consumenten zijn? Daarbij moet het experiment niet worden geschuwd. Dus werden apps ontwikkeld voor Google Glass en de Samsung smartwatch. Is de NOS-app voor Android uitgebreid met Chromecast om NOS-video's die zijn geselecteerd met de smartphone of de tablet, op de televisie te kunnen bekijken. Werd op Prinsjesdag een 360 graden-camera ingezet, zodat de Troonrede in 3D kon worden 'beleefd' met de virtual reality-bril Oculus Rift. En maken we van sociale media als Facebook en Twitter steeds belangrijker middelen om onze producten onder de aandacht te brengen, opdat zo veel mogelijk mensen er kennis van nemen.

Inspanningen die hun vruchten afwierpen: de NOS werd uitgeroepen tot sterkste mediamerk van 2014. Als geen ander – zo stond onder meer in het juryrapport – heeft de NOS zichzelf toegankelijk gemaakt via nieuwe, digitale kanalen als (mobiele) websites, apps en sociale media als Twitter. En: "Het merk is al lang niet meer een televisie- of radiomerk alleen, maar veel meer een multimediaal platform – iets dat door consumenten wordt erkend en gewaardeerd."

Mooie woorden, opgeschreven nog vóór ons digitale klapstuk van 2014: de livegang, in november, van onze nieuwe website, NOS.nl. Zelf gebouwd. Naar eigen inzicht en idee en met eigen mensen. De nieuwe site is veel meer dan alleen een cosmetische verandering. Het staat voor een compleet nieuwe journalistieke werkwijze. Nadrukkelijker dan voorheen worden er keuzes gemaakt. Voor een 'top story' om de gebruiker duidelijk te maken wat urgent is, of belangrijk, of interessant. Met veel aandacht voor beeld en live verslagen. En voor 'storytelling': hoe kunnen we op internet het nieuws zodanig smakelijk opdissen dat de gebruiker de verhalen waarop we zo ons best doen, ook daadwerkelijk uitleest? Online is – naast radio en televisie – inderdaad een gelijkwaardig platform geworden voor onze nieuws- en sportonderwerpen.

Veel aandacht dus voor vorm en medium. Die mogen de aandacht voor de inhoudelijke kwaliteit niet naar de achtergrond drukken. Vandaar dat de directie en de hoofdredacties in 2014 nog eens expliciet hebben aangegeven verder te willen op de weg van kwaliteitsverbetering. Aandacht voor de medewerkers en hun ontwikkeling is daarbij belangrijker dan ooit. Het zijn immers de medewerkers die maken wat de kijker, luisteraar en gebruiker als 'de NOS' ziet. Journalistiek is, met andere woorden, mensenwerk. Een en ander moet resulteren in verdere en continue aanpassingen van ons personeelsbeleid. Niet uitsluitend door de leiding opgelegd, maar juist door de hele organisatie gedragen. Een zaak van lange adem, waarover wij in het Financieel Jaarverslag 2015 meer concreet hopen te zijn.

De NOS is niet alleen maar van het zenden: de NOS Open Studio, een mobiele studio waarin belangstellenden een video in NOS-vormgeving kunnen opnemen om die vervolgens op hun eigen sociale media-accounts te delen, is in 2014 geregeld neergezet bij evenementen die door de NOS werden geregistreerd. Daarnaast begon in november in het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum de tentoonstelling 'Vorbij het Nieuws', waarin NOS Nieuws centraal stond en die ook voorzag in masterclasses van NOS'ers voor middelbare scholieren. Voor de nog jongere doelgroep organiseerden we in datzelfde instituut – en voor de vierde keer – de Jeugdjournalistdag. Verder is besloten tot de herintroductie van de NOS Ombudsman, die onder meer klachten behandelt over wat wij doen. De ombudstaken zijn de afgelopen jaren vervuld door de Commissie van Deskundigen, maar die acht een professionele kracht daartoe beter in staat. In het eerste kwartaal van 2015 is de werving van start gegaan.

Voetbalrechten

De door de kabinetten Rutte I en II opgelegde bezuinigingen werden in 2014 verder voelbaar: doordat we doelbewust de nieuwsvoorziening en de sporten anders dan voetbal ontzien, is er binnen de NOS geen geld meer voor de uitzendrechten van de UEFA Champions League. Dus hebben we daarop geen bod uitgebracht. Dat betekent dat met de finale in juni 2015 in Berlijn een eind komt aan Europees topvoetbal bij de NOS. Jammer, want de NOS was erbij vanaf het begin, in 1992. Én jammer, omdat de Champions League-avonden belangrijk bijdragen aan de brede publieke omroep die we wettelijk moeten zijn: relevant en interessant voor alle geledingen van de samenleving. Dus ook voor jongeren en lager opgeleiden, groepen die de publieke omroep van oudsher moeilijk bereikt.

De samenvattingsrechten voor het Eredivisie-voetbal wisten we te behouden, maar daarmee was het laatste woord over dit dossier niet gezegd. Zo eisten politici openheid over het bedrag dat was betaald. De NOS werd beticht van geheimzinnigheid. Echter, uit concurrentie-overwegingen – het betreft hier immers strategische informatie – wilde de rechthebbende (in casu Eredivisie/FOX) niet dat bekend werd voor hoeveel geld de rechten waren verkocht. Dan is geen sprake van geheimzinnigheid, maar van vertrouwelijkheid. Natuurlijk is de NOS voor verantwoording afleggen, maar dat is niet per definitie gelijk aan openbaarmaking.

Een handhavingsverzoek van medebieders en concurrenten SBS en Talpa leidde tot een onderzoek van het Commissariaat voor de Media, met als voorlopig resultaat dat de NOS tot 18 maart 2015 de tijd kreeg om een aantal afspraken met de rechthebbende (Eredivisie/FOX) ongedaan te maken, op straffe van een dwangsom. Die afspraken (drie in getal) hadden we op 10 december zelf naar buiten gebracht. Vanzelfsprekend hadden we ze niet gemaakt als we dachten dat die mediawettelijk niet door de beugel konden. Het commissariaat oordeelde echter anders, dus hebben we toegezegd de afspraken met Eredivisie/FOX aan te passen.

Toekomstvisie kabinet op publieke omroep

In oktober gaf staatssecretaris Dekker van OCW zijn toekomstvisie op de publieke omroep. De kern: meer onderscheid ten opzichte van de commerciële door verdere concentratie op informatie, educatie en cultuur. En het publieke bestel gaat open voor partijen van buiten. Hiermee volgt het kabinet een van de aanbevelingen van het rapport 'De Tijd Staat Open' van de Raad voor Cultuur.

De NOS is enerzijds blij dat de staatssecretaris het belang van informatie, van de nieuwsvoorziening, nog eens benadrukt en dat hij onze samenwerking met de regionale zenders (het afgelopen jaar geïntensiveerd in Bureau Regio) waardeert. Aan de andere kant zien wij de toekomstvisie van de staatssecretaris als een opmaat naar een smallere publieke omroep. Een publieke omroep die aan relevantie inboet, doordat ze niet meer alle geledingen van de maatschappij bereikt. Geen prettig vooruitzicht voor een organisatie die juist zo veel mogelijk mensen wil en moet informeren. En daar heel behoorlijk in slaagt. Bijvoorbeeld doordat het NOS Achtuurjournaal op de meeste avonden het meest bekeken programma is. Bijvoorbeeld doordat ze mede door haar sportprogramma's 97 procent van de Nederlandse bevolking bereikt.

Steun voor ons standpunt kregen we in oktober uit onverdachte hoek. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) wezen in hun rapport Gescheiden werelden? Een verkenning van sociaal-culturele tegenstellingen in Nederland op het risico van een tweedeling van de Nederlandse maatschappij. Hoog- en laagopgeleide mensen leven steeds meer langs elkaar heen. Met als uitzondering: het NOS Journaal. "Een opvallend resultaat uit de empirische analyse is dat het NOS Journaal niet alleen de meest bekeken nieuwsrubriek is, maar ook de vaakst gebruikte nieuwsbron voor individuen binnen de verschillende profielen. (...) Het NOS Journaal speelt daarom een bindende rol in een versnipperd medialandschap met een overvloed aan keuze. Deze observatie is ook met het oog op de toekomst belangrijk. Een sterke publieke omroep, met vooral een sterke publieke nieuwsvoorziening, is een belangrijke factor in het vermijden van een Amerikaanse situatie waar in de publieke sfeer geen gedeelde ruimte meer is (...)."

Waarvan akte.

Jan de Jong, algemeen directeur

Geert Hofman, zakelijk directeur

Exploitatiesaldo

De NOS heeft het jaar 2014 afgesloten met een negatief resultaat van € 0,5 mln.

In de jaarrekening 2013 heeft een bijzondere waardevermindering van de vaste activa plaatsgevonden van € 6,2 mln. Het Ministerie van OC&W heeft middels een schrijven van 19 december 2014 aangegeven dat dit niet is toegestaan en het Commissariaat voor de Media heeft een aanwijzing gegeven deze waardevermindering ongedaan te maken. Dat betekent dat het resultaat over 2013 met € 6,2 mln toeneemt. Omdat het toegestane niveau van de Reserve voor Media-aanbod voor 2013 daarvoor is overschreden met € 6,1 mln, is er alsnog € 6,1 mln opgenomen als over te dragen reserve.

Ten opzichte van 2013 was het afgelopen jaar sprake van hogere toegekende middelen voor Media-aanbod en hogere Programmagebonden bijdragen waartegenover hogere directe productie-kosten staan. Dit houdt met name verband met de in 2014 uitgezonden Superevenementen zoals de Olympische winterspelen en het WK voetbal alsook de EK-kwalificatiewedstrijden. De salarissen, sociale lasten, afschrijvingen en overige bedrijfslasten zijn op hetzelfde niveau als 2013 gebleven. De rentekosten zijn lager, met name als gevolg van de eenmalige afkoopkosten die in het resultaat van 2013 waren opgenomen.

Het negatieve resultaat van € 0,5 mln komt geheel ten laste van de Reserve voor Media-aanbod. Hierdoor bedraagt het Eigen Vermogen per 31 december 2014 € 21,2 mln.

Algemene reserve	€ 11,0 mln
Reserve voor Media-aanbod	€ 6,8 mln
	€ 17,8 mln

Financiering en vooruitblik

De financiering van de NOS is t.o.v. 2013 gewijzigd. Doordat de NPO de voorfinanciering van Superevenementen heeft stopgezet en de in 2013 overgedragen reserve in liquiditeit heeft opgeëist, heeft de NOS een rekening-courant krediet afgesloten tot een maximum van € 25 mln. De NPO heeft inmiddels toegezegd de voorfinanciering van de Superevenementen te hervatten, waardoor hiermee deels aan de financieringsbehoefte wordt voldaan.

Ten aanzien van de laatste tranche van de bezuiniging als gevolg van Rutte I van € 1,8 mln kan worden gemeld dat deze in de begroting van 2015 is opgevangen.

Voor wat betreft de gevolgen van het - per 1 januari 2015 - vervallen van de mogelijkheid om BTW terug te vorderen, kan worden gemeld dat de publieke omroep en dus ook de NOS daarvoor wordt gecompenseerd.

Inleiding

Deze paragraaf bevat een beschrijving van de voornaamste risico's die door de NOS zijn geïdentificeerd. Voor zover de NOS belangrijke risico's loopt op het gebied van voorwaardelijke en onzekere rechten en verplichtingen zijn deze, alsmede de gegeven zekerheden en aangegane verbintenissen (zoals hypotheeken en borgstellingen), in het Jaarverslag toegelicht. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, is daarvoor in de jaarrekening een voorziening opgenomen. In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's toegelicht die wel aanwezig zijn, maar niet kwantificeerbaar.

Strategische risico's

Reputatie NOS

De NOS is een met publieke middelen gefinancierde onafhankelijke nieuwsorganisatie. De manier waarop het publiek over de NOS oordeelt, is daarbij van groot belang. De inspanningen van de NOS – programmatisch, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van publieke verantwoording en marketing – zijn erop gericht ook in de (nabije) toekomst als nieuws-, sport en evenementenorganisatie relevant te blijven en een goede relatie met het publiek te behouden. De reputatie van de NOS bij het publiek is een punt van voortdurende aandacht, vanuit het besef dat de NOS bestaat bij de gratie van het Nederlandse publiek. In het beleidsplan van de NOS zijn deze maatregelen nader omschreven. De kwaliteit van de berichtgeving door de NOS staat hierbij voorop. Er is daarom sprake van een permanente kwaliteitsbewaking, onder meer door dagelijkse evaluaties op de redacties van de programma-uitingen van de NOS.

Daarnaast heeft het publiek recht op openheid en transparantie van een vanuit publieke middelen gefinancierde organisatie als de NOS.

Om die reden is sprake van een dagelijkse dialoog met het publiek via de afdeling Publieksreacties en via de blogs van directie en (hoofd)redacteuren. Voorts heeft de NOS een Commissie van Deskundigen ingesteld die ook de functie van de Ombudsman vervult. De Commissie oordeelt over klachten vanuit het publiek over de berichtgeving van de NOS en publiceert hierover op de corporate website van de NOS.

Het doel van deze activiteiten is de toegankelijkheid van de NOS-organisatie voor haar publiek te verhogen, de kwaliteit van de berichtgeving door de NOS te verbeteren en het bewustzijn van de programmamakers van wat bij het publiek leeft, te vergroten.

Continuïteit

De huidige concessieperiode is 1 september 2010 ingegaan en loopt per 31 december 2015 af. Deze concessie betreft overigens alleen de omroepverenigingen die voor een nieuwe concessie een erkenningsaanvraag moeten indienen. De NOS ontleent haar uitzendlicentie daarentegen aan (Media)wettelijk vastgelegde taken.

De NOS neemt deel aan de Geld op Schema-systematiek. Over grote wijzigingen in de programmering worden tijdig met de NPO afspraken gemaakt, zodat de consequenties – ook de financiële – opgevangen kunnen worden in de organisatie. Van overheidswege zijn vanaf 2013 bezuinigingen doorgevoerd. Voor de NOS bedraagt de bezuiniging van Rutte I structureel € 8 mln. Deze zijn in de begroting van de NOS verwerkt. Voor de periode vanaf 2016 zijn nieuwe bezuinigingen van toepassing. Deze bezuinigingen lijken een beperkte impact te hebben op de NOS.

Grotere rechtencontracten worden alleen aangegaan na mandaatstelling door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO).

De continuïteit van de sportverslaggeving is mede afhankelijk van de mogelijkheid die de NOS heeft sportrechten te verwerven. Deze mogelijkheid wordt bepaald door de ruimte die de financiële kaders bieden en de (prijs)ontwikkelingen op de rechtenmarkt. Indien de NOS wordt geconfronteerd met het wegvallen van sportrechten, zal zij zich moeten beraden op alternatieve programmering.

Operationele risico's

Het uitzendproces dient te allen tijde gewaarborgd te zijn. De risico's betreffende uitzending en distributie van de radio- en televisieprogramma's en internetuitingen liggen voornamelijk op het gebied van de ICT, broadcasttechnologie en gebouwenbeheer.

Voor de uitzending van de programma's is de werking van de geautomatiseerde systemen van essentieel belang. Voor de distributie hiervan is de afhankelijkheid van een goede doorgifte door de NPO via vooral de (digitale) kabel, de satelliet en de digitale ether groot.

Voor het garanderen van het continu beschikbaar zijn van de uitzendsystemen van NPO 1, 2, 3 en NPO Radio 1 t/m 6 voor uitzending, is door de NPO ten behoeve van het uitzendproces (eindregies) een mantelovereenkomst voor de publieke omroep gesloten met Ericsson.

Voor een deel liggen die risico's buiten het directe gezichtsveld van de NOS. In 2014 zijn inspanningen verricht om deze risico's inzichtelijk te maken. In 2015 worden in dit kader nadere afspraken met NPO gemaakt. Hierin worden de lessen die kunnen worden getrokken uit het gijzelingsincident van 29 januari jl., waarbij de uitzendingen tijdelijk zijn onderbroken, meegenomen.

In dit kader zijn verder van belang: goed beheer en onderhoud van de systemen en het adequaat regelen van continue stroomvoorzieningen en koeling van betreffende installaties in het NOS-gebouw. Er zijn contracten afgesloten met de energieleverancier voor noodstroom. Voor 2014 zijn investeringen gedaan om noodstroom en noodkoeling geheel in eigen beheer te gaan uitvoeren om de afhankelijkheid van de centrale voorzieningen op het Media Park te minimaliseren. Deze voorzieningen zijn in het voorjaar van 2015 in gebruik genomen.

Door de digitalisering lopen we meer risico dan voorheen. De risico's zijn bekend en dit maakt dat ze in redelijkheid beheersbaar zijn. Samen met de fysieke beveiliging zijn deze risico's in het project 'Broadcast in Control' (BRIC) verder uitgewerkt. Er zijn workarounds geïmplementeerd voor wat betreft de bestaande digitale werkomgeving (CyberNOS), en het personeel van de NOS is daarvoor geïnstrueerd en opgeleid. In CyberNOS wordt de belangrijkste content 'gespiegeld' naar de NOS-locatie in Den Haag en is de basis gelegd voor een beperkte uitwijk naar Den Haag. De kosten die gemoeid zijn met een volledig redundante omgeving zijn van een totaal andere orde dan de maatregelen die hiervoor zijn genoemd en zijn binnen de bestaande budgetten niet haalbaar. De risico's die als gevolg van het ontbreken van volledige redundantie worden gelopen, zijn afgestemd met het Ministerie van OC&W en NPO.

Cyberaanvallen nopen permanent na te denken over de gevolgen hiervan voor de (beveiligings)-systemen. Dit beperkt zich niet uitsluitend tot de IT-omgeving, maar ook tot de mobiele (smartphone en tablet) omgeving, die steeds verder integreert met en deel uitmaakt van de productieomgeving. Hiervoor heeft de NOS in 2014 Mobile Device Management uitgerold. Ook is in 2013 al een nieuwe firewall ingericht om de veiligheid nog verder te vergroten.

Beveiliging

De aandacht voor de beveiliging van het Media Park, waar de gebouwen van de NOS zijn gevestigd, is toegespitst op het waarborgen van de inzet van de mediaorganisaties en in het bijzonder de infrastructurele voorzieningen in "buitengewone omstandigheden", zoals die in de Mediawet worden genoemd. Hieronder valt de beveiliging van het uitzendproces en de beveiliging en de veiligheid van de medewerkers en onze gasten.

De afgelopen jaren zijn extra stappen gezet om de fysieke beveiliging van de uitzendomgeving en externe toegang tot het gebouw op een adequaat, en daarmee op een ten opzichte van de gemiddelde media-omgeving hoger niveau te brengen. Naar aanleiding van het gijzelingsincident van 29 januari jl. is het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement gevraagd onderzoek te doen naar onder andere het beveiligingsniveau.

Financiële instrumenten

Met uitzondering van het afdekken van het renterisico op de hypothecaire lening van het NOS gebouw, wordt er geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten. Het renterisico op het rekening courant-krediet is niet afgedekt. Om tijdig liquiditeitsrisico's te onderkennen en zo nodig passende maatregelen te treffen, wordt er gebruik gemaakt van meerjarige liquiditeitsprognoses.

Aansprakelijkheid en claims

Gelet op de complexe omgeving waarin de NOS zich beweegt, is het onontkoombaar dat geschillen zich voordoen. Het verschil van inzicht met het Commissariaat voor de Media is hier een voorbeeld van. In de jaarrekening is rekening gehouden met de verwachte financiële effecten daarvan.

Op alle landelijke publieke omroepinstellingen is een omroepbrede gedragscode van kracht, te weten de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012' en ook de NOS conformeert zich aan deze gedragscode. Een onderdeel van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 is dat ieder jaar een bedrijfsvoeringverklaring wordt afgegeven.

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan:

- Administratieve Organisatie en Interne Controle
- Naleving richtlijnen en wet- en regelgeving
- Controle op het realiseren van kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen
- Scheiding hoofd- en neventaken
- Personeelsbeleid
- Beleggingsbeleid

Op basis van de huidige inzichten en onderkende risico's heeft de Directie een bedrijfsvoeringverklaring opgesteld, besproken met de Raad van Toezicht en ondertekend. De Directie verklaart hierin dat haar niet is gebleken dat de bedrijfsvoering van de NOS in ernstige mate tekort is geschoten.

Algemeen

De NOS is een zelfstandig bestuursorgaan en de taken van de NOS zijn vastgelegd in de Mediawet. Als publieke omroep heeft de NOS van de overheid de taak gekregen alle inwoners van Nederland onafhankelijk en betrouwbaar nieuws aan te bieden en verslag te doen van grote (sport) evenementen.

De organen van de NOS zijn een Raad van Toezicht en een Directie. Per 1 december 2011 is een onafhankelijke Raad van Toezicht benoemd. Deze Raad van Toezicht, bestaande uit een voorzitter, vicevoorzitter en vier leden, houdt toezicht op het beleid van de Directie, op de algemene gang van zaken binnen de NOS en de pluriformiteit van het media-aanbod van de NOS en staat de Directie met advies terzijde. De Directie, bestaande uit een Algemeen Directeur en een Zakelijk Directeur, bestuurt de NOS en is belast met de dagelijkse leiding en het (financiële) beleid van de NOS. De Directie legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012

De publieke omroep heeft sinds 1 januari 2006 een gedragscode voor goed bestuur en integriteit. Deze is per 1 januari 2012 vervangen door de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'.

De gedragscode is van toepassing op alle medewerkers die krachtens arbeidsovereenkomst werkzaam zijn bij de instellingen die zendtijd hebben verkregen voor landelijke omroep, evenals voor de bestuurders en toezichthouders van deze instellingen. De gedragscode is opgesteld omdat de publieke omroep een maatschappelijke organisatie is die uit algemene middelen wordt gefinancierd, waarbij vertrouwen van de belanghebbenden, goed ondernemerschap, transparantie, integriteit, onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en het afleggen van verantwoording essentiële voorwaarden zijn om geloofwaardig te voldoen aan de wettelijke taakopdracht van de publieke omroep.

Een onafhankelijk toezichtorgaan, de Commissie ter bevordering goed bestuur en integriteit publieke omroep (CIPO), ziet toe op de handhaving en naleving van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 bij de publieke omroep maar heeft geen toezichthoudende taken in bestuursrechtelijke zin. CIPO faciliteert naleving van deze gedragscode met adviezen en onderzoeken, op verzoek of op eigen initiatief. Jaarlijks legt CIPO verantwoording af via een afzonderlijk jaarverslag.

De Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 bestaat uit vier Richtlijnen en twee Regelingen, te weten:

Richtlijn 1: Goed bestuur en toezicht

Richtlijn 2: Integriteit

Richtlijn 3: Verslaglegging

Richtlijn 4: Beloningskader presentatoren in de publieke omroep

Regeling A: Klokkenluider

Regeling B: Commissie ter bevordering goed bestuur en integriteit publieke omroep (CIPO)

Verantwoording

Richtlijn 1 bevat alleen aanbevelingen, gezien de uiteenlopende interne structuren van de organisaties en hun autonomie daarin. De media-instellingen dienen deze aanbevelingen wel zo veel mogelijk te volgen. Voor de Richtlijnen 2 t/m 4 geldt, gelijk de Nederlandse corporate governance code (voorheen: Code Tabaksblat), de toepassing van de 'pas toe of leg uit'-regel. Medewerkers van de NOS ontvangen jaarlijks een brief waarin de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep onder de aandacht wordt gebracht. Tevens ontvangen de medewerkers een meldingsformulier voor de verschillende registers. Het aantal meldingen is zeer gering. De verantwoording

DEEL I DIRECTIEVERSLAG

van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 moet op een adequate en toegankelijke wijze plaatsvinden. De verantwoording door de NOS vindt plaats in dit Jaarverslag en op onze corporate website over.nos.nl.

In 2014 week de NOS niet af van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012.

Compliance

De NOS heeft een Compliance Officer aangesteld die een toetsing uitvoert op het correct naleven van de voorschriften uit Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012.

De Compliance Officer is het centrale loket voor alle integriteitsvraagstukken binnen de NOS.

Hilversum, 22 april 2015

Directie

Jan de Jong, algemeen directeur

Geert Hofman, zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Johan van der Werf, voorzitter

Boudewijn Dessing, vicevoorzitter

Anita Arts

Els van Batum

Khalid Boutachekourt

Jan de Vries

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2014 acht keer overleg met de NOS-directie gevoerd in vijf reguliere vergaderingen en drie extra vergaderingen. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht ook nog een besloten vergadering gehouden.

In deze extra bijeenkomsten heeft de raad met de NOS-directie intensief gesproken over de gang van zaken rondom het begin 2014 door de NOS afgesloten contract over de samenvattingen van het eredivisievoetbal. Het door SBS en Talpa bij het Commissariaat voor de Media ingediende handhavingsverzoek leidde eind december tot een last onder dwangsom van het Commissariaat, waarin de tussen NOS en Eredivisie/FOX gemaakte afspraken voor een deel strijdig met de Mediawet werden verklaard. De NOS heeft de afspraken aangepast, zodat de last onder dwangsom vervalt.

Ook in 2014 vormde de toekomst van de publieke omroep in Nederland en meer in het bijzonder de positie van de NOS in het publieke omroepbestel een belangrijk, en daardoor regelmatig terugkerend onderwerp in de beraadslagingen van de Raad van Toezicht. Raad van Toezicht en NOS-directie hebben met regelmaat van gedachten gewisseld over de door de staatssecretaris van OCW geïnitieerde toekomstverkenning (het rapport van de Raad voor Cultuur, getiteld 'De Tijd Staat Open') en de voornemens van het kabinet de Mediawet op een aantal punten te wijzigen. Dit wetgevingstraject moet in 2015 gestalte krijgen, uitmondend in wijziging van de wet per 1 januari 2016. Als gevolg van deze wetswijzigingen, die voor de NPO een centralere rol in het bestel beogen, zullen de verhoudingen in Hilversum wijzigen, in het bijzonder die tussen de NPO en de omroepen – en dus ook die tussen de NPO en de NOS.

De raad hecht eraan de NOS-directie op het terrein van de toekomst van het publieke bestel met advies bij te staan en zo een bijdrage te leveren aan zowel het borgen als het zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren van de wettelijke taakopdracht van de NOS.

In april heeft de Raad van Toezicht – daartoe geadviseerd door de Auditcommissie – het Jaarverslag 2013 goedgekeurd, in oktober het Strategisch Beleidsplan 2015-2019 en in december de Begroting 2015. Aan de hand van de voorgelegde stukken en de door de NOS-directie verschaft informatie over de bedrijfsvoering oordeelde de raad, net zoals in 2013, dat de NOS een stabiele en goed geleide organisatie is. De raad heeft bij de bespreking van het Strategisch Beleidsplan de wens te kennen gegeven intensief betrokken te willen worden bij de door de NOS-directie voorgenomen discussie over de toekomst van de journalistiek van de NOS en de gevolgen daarvan voor de organisatie.

In oktober 2014 heeft de Raad van Toezicht, voor de tweede keer sinds zijn aantreden eind 2011, zijn eigen functioneren en dat van de NOS-directie onder de loep genomen. Die evaluatie heeft geleid tot enkele nadere afspraken over de werkwijze van de raad. Deze aanpassingen hebben vooral betrekking op de effectiviteit van de vergaderingen. De raad zal in 2015 opnieuw zo'n evaluatie houden.

Zoals in voorgaande jaren ook het geval is geweest, heeft de Raad van Toezicht in 2014 met regelmaat gesprekken gevoerd met functionarissen van de NOS, bij de NOS zelf en op werkbezoeken. De raad heeft zich onder meer uitgebreid laten informeren over de invoering van het nieuwe redactiesysteem (iNOS) en de gevolgen daarvan voor de werkwijze op de redacties.

De Raad van Toezicht voert zijn mediawettelijke en statutaire taken uit met inachtneming van de bepalingen, opgenomen in de 'Gedragscode voor Goed Bestuur en Integriteit' van de publieke omroep. Mede met het oog hierop heeft de Raad van Toezicht in 2014 een aantal gesprekken gevoerd met het Commissariaat voor de Media over toezichthouden en governance.

In 2014 heeft de **Auditcommissie** van de Raad van Toezicht vijf maal vergaderd.

Naast het adviseren van de Raad van Toezicht bij de hiervoor genoemde onderwerpen, heeft de Auditcommissie in het bijzonder aandacht gegeven aan de gevolgen van de afschaffing van de BTW-integratieheffing, de liquiditeitspositie van de NOS, de ontwikkeling van het sturen op resultaten met behulp van KPI's en aan het risicomanagement.

Wat betreft dit laatste onderwerp heeft de Auditcommissie aangedrongen op nadere afspraken met de NPO over de continuïteit van de uitzendingen. Het belang hiervan is op 29 januari van dit jaar, met het binnendringen van een ogenschijnlijk gewapende man in de studio's van de NOS, nog eens onderstreept.

De **Remuneratiecommissie** heeft zich in het verslagjaar beziggehouden met de gevolgen van de invoering van de nieuwe Wet Normering Topinkomens.

De Raad van Toezicht hecht eraan te vermelden dat zij van oordeel is dat de strategische positionering en operationele aansturing bij de NOS-directie in veilige handen is. Tevens wil zij alle NOS-medewerkers bedanken voor het vele en harde werken dat geleid heeft tot indrukwekkende prestaties.

De uitzendingen over de ingrijpende gevolgen van het neerstorten van de MH17 en de plechtigheden in de periode daarna zijn daar een sprekend voorbeeld van. Maar ook op de wijze waarop bijvoorbeeld verslag is gedaan van de Olympische Spelen en het WK voetbal kunnen de NOS-collega's met trots terugzien.

De Raad van Toezicht

Johan van der Werf, voorzitter

Boudewijn Dessing, vicevoorzitter

Anita Arts

Els van Batum

Khalid Boutachekourt

Jan de Vries

Commissie van Deskundigen

De Commissie van Deskundigen heeft drie taken:

- de statutaire taak om de Raad van Toezicht van de NOS gevraagd en ongevraagd te adviseren over fundamentele vraagstukken inzake het journalistieke en maatschappelijke functioneren van de NOS
- het onderzoeken van klachten van kijkers, luisteraars en lezers over de berichtgeving van de NOS (ombudsfunctie)
- de uit het Programmastatuut van de NOS voortkomende adviesfunctie bij zwaarwegende verschillen van mening tussen hoofdredacties en NOS-directie.

In het verslagjaar heeft de commissie vijf keer vergaderd en heeft zij overleg gevoerd met de directie en met de hoofdredactie Nieuws.

De commissie heeft tweemaal met de hoofdredactie Nieuws gesproken. In het eerste gesprek heeft de commissie een aantal journalistiek inhoudelijke vragen geformuleerd, met als doel de leden van de commissie beter inzicht te geven in de achterliggende overwegingen van de hoofdredactie bij de journalistieke keuzes waarmee men wordt geconfronteerd. In het tweede overleg is gesproken over een methodiek om tot een meer systematische beoordeling door de commissie te komen van de pluriformiteit en diversiteit van de nieuwsvoorziening van de NOS. Het gesprek hierover zal begin 2015 worden voortgezet.

Het jaarlijkse gesprek met de Raad van Toezicht heeft in februari 2015 plaatsgehad, waarin de Commissie de Raad van Toezicht in kennis heeft gesteld van haar bevindingen over het journalistieke en maatschappelijke functioneren van de NOS in het afgelopen jaar en de gesprekken daarover met directie en hoofdredactie.

In het overleg met de directie heeft de commissie te kennen gegeven van mening te zijn dat het haar aan de benodigde middelen en positie binnen de NOS-organisatie ontbreekt om haar taken als ombudsman naar behoren uit te voeren. Om die reden heeft zij de directie voorgesteld een professionele kracht aan te trekken die als ombudsman gaat functioneren, ondersteund door de commissie. De commissie heeft een profiel voor de NOS Ombudsman uitgewerkt, dat door de directie is overgenomen. Doel is nu op korte termijn een parttime functionaris als ombudsman aan te stellen. De werving voor deze functie is in het eerste kwartaal van 2015 in gang gezet.

De commissie heeft in haar hoedanigheid van ombudsman een beperkt aantal klachten ontvangen. De commissie heeft zich uitgebreid over twee klachten gebogen, die duidelijk een bredere reikwijdte hadden dan het louter individuele belang. Het betreft hier de introductie van muziek op Radio 1, waarbij de commissie zich op het standpunt heeft gesteld dat deze kwestie primair een zaak van de zendercoördinatie van de NPO is. De klacht is daarom op formele gronden afgewezen.

De tweede klacht betrof de berichtgeving over het Midden-Oosten. Het gaat hier om een journalistiek even interessante als brandbare materie. De klachten waren te algemeen en te weinig specifiek om door de commissie in behandeling te kunnen worden genomen. Overigens is naar het oordeel van de commissie sprake van evenwicht in de berichtgeving van de NOS. De klachten waren wel aanleiding voor een discussie met de hoofdredactie Nieuws over de vraag of men zich publiekelijk (nog) duidelijker zou kunnen verantwoorden voor het gevoerde redactionele beleid in dezen.

De Commissie van Deskundigen

Harry Kramer, voorzitter

Suzette Wyers

Yvonne Zonderop

Ouke Arts

Huub Wijfjes

DEEL III JAARREKENING BALANS

(bedragen x 1.000 euro)

Activa	31 december 2014	31 december 2013
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen & terreinen	43.109	44.527
Inventaris en inrichting	481	528
Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.613	10.609
Materiële vaste activa in uitvoering	3.718	384
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	10.031	10.324
	65.952	66.372
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk	13.929	41.170
	13.929	41.170
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	2.672	1.764
Overige vorderingen	6.423	4.253
	9.095	6.017
Liquide middelen	305	6.425
	305	6.425
	89.281	119.984

DEEL III
JAARREKENING

· **Passiva**

31 december 2014

31 december 2013

Eigen vermogen

Algemene Reserve	10.962	10.962
Reserve voor Media-aanbod	6.806	7.319
	17.768	18.281

Voorzieningen

Voorzieningen voor pensioenen	1.968	1.844
Overige voorzieningen	3.408	3.178
	5.376	5.022

Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen	16.747	18.142
	16.747	18.142

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers	20.625	23.908
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.462	2.494
Schulden aan kredietinstellingen	11.935	1.395
Overige schulden	14.368	50.742
	49.390	78.539

89.281

119.984

DEEL III
JAARREKENING **EXPLOITATIEREKENING**

(bedragen x 1.000 euro)

	2014	2013	Mutatie
Baten			
Media-aanbod	193.062	153.807	39.255
Programmagebonden eigen bijdragen	8.005	3.637	4.368
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.264	2.550	-286
Som der bedrijfsopbrengsten	203.331	159.994	43.337
Lasten			
Lonen en salarissen	38.557	38.540	17
Sociale lasten	10.912	10.756	156
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	6.416	5.848	568
Directe productiekosten	137.980	86.025	51.955
Overige bedrijfslasten	8.794	8.501	293
Som der bedrijfslasten	202.659	149.670	52.989
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	86	146	-60
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.271	-4.509	3.238
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-513	5.961	-6.474
Over te dragen reserve	-	6.142	6.142
Exploitatiesaldo	-513	-181	-332

KASSTROOMOVERZICHT

(bedragen x 1.000 euro)

	2014	2013
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-513	-181
Aanpassen voor:		
-Afschrijvingen vaste activa	6.416	5.848
-Mutatie voorzieningen	354	-48
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	6.257	5.619
Mutatie voorraden	27.241	-18.058
Mutatie vorderingen	-3.078	2.726
Mutatie kortlopende schulden	-29.149	12.278
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	1.271	2.565
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-5.996	-3.744
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.996	-3.744
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-1.395	-1.395
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.395	-1.395
Mutatie liquide middelen	-6.120	-2.574
Liquide middelen einde boekjaar	305	6.425
Liquide middelen begin boekjaar	6.425	8.999
Mutatie liquide middelen	-6.120	-2.574

Algemeen

De stichting is op 1 januari 2009 opgericht met de naam stichting Nederlandse Omroep Stichting en statutair gevestigd te Hilversum aan Journaalplein 1. In het verlengde van de wijziging van de Mediawet draagt de stichting per 29 april 2010 de naam Nederlandse Omroep Stichting, bij afkorting aangeduid als NOS.

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de waarderingsgrondslagen en de grondslagen voor de resultaatbepaling gebruikt welke zijn voorgeschreven in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014. Daar waar van toepassing zijn de vergelijkende cijfers hiervoor aangepast.

Alle bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Activiteiten

De NOS verzorgt media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor gezamenlijke verzorging. Daarnaast verzorgt de NOS teletekst voor de landelijke publieke mediadienst.

Terugdraaien bijzondere waardevermindering NOS-gebouw

In de jaarrekening 2013 heeft een bijzondere waardevermindering van het NOS-gebouw plaatsgevonden van € 6,2 mln. Het Ministerie van OC&W heeft na vaststelling van de jaarrekening 2013, middels een nadere duiding in een schrijven van 19 december 2014, aangegeven dat dit niet is toegestaan en het Commissariaat voor de Media heeft vervolgens een aanwijzing gegeven deze bijzondere waardevermindering ongedaan te maken. In deze jaarrekening is deze bijzondere waardevermindering teruggedraaid. Dit heeft tevens gevolgen voor het vermogen ultimo 2013 en het resultaat over 2013. Beiden zijn € 6,2 mln hoger. De vergelijkende cijfers over 2013 zijn hierop aangepast. Tevens zijn de waarderingsgrondslagen hierop aangepast.

Pensioenfondsen

De NOS valt onder de cao voor het Omroep personeel. De pensioenregeling zoals vastgelegd in de statuten en reglementen van de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Media PNO is hierdoor van toepassing op de NOS. Deze pensioenregeling is een toegezegde bijdrageregeling. De NOS heeft in het geval van een tekort bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Rechtmatigheid

Alle financiële transacties voortvloeiend uit de bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiële beheersmiddelen, worden getoetst op basis van richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014 en andere relevante wet- en regelgeving.

Wet WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 23 december 2014, nr. 2014-0000662506.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingprijs, verminderd met de lineaire afschrijvingen.

Afschrijving van het NOS-gebouw en gebouw Heideheuvel vindt (conform het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014) plaats in veertig jaar.

De verbouwing van het gebouw Heideheuvel wordt in tien jaar afgeschreven.

Afschrijvingen inventaris, inrichting en facilitaire apparatuur vinden plaats in vijf jaar. De afschrijvingen van hardware en software vinden plaats in vier jaar.

Vorraden

De verwerving van de rechten worden verantwoord als niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Waardering van rechten en plichten onder de voorraden vindt plaats tegen de nominale waarde van uitsluitend de directe programmakosten op het moment dat daadwerkelijk facturering heeft plaatsgevonden aan de NOS. Contracten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Indien hiervoor contracten tegen het afdekken van valutarisico's zijn afgesloten, vindt waardering plaats tegen de daarin vastgestelde koers dan wel de koers per balansdatum. Indien besloten is dat een bepaald programma of een programma in bewerking niet meer voor uitzending in aanmerking komt, wordt dit direct van de voorraad afgeschreven. Dit geldt evenzeer voor het deel van de voorraad dat wel zal worden uitgezonden, maar waar in het jaar van uitzenden niet voldoende mediabudget tegenover staat.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopwaarde dan wel de lagere opbrengstwaarde. Hierin is begrepen de eventueel niet te verrekenen omzetbelasting.

Financiële instrumenten

Primaire financiële instrumenten omvatten bij de NOS vorderingen, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Deze worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Indien geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten, dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

Secundaire financiële instrumenten (zoals renteswaps) worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere marktwaarde. Tot en met december 2013 paste de NOS kostprijs-hedge-accounting toe.

Voorziening voor pensioenen

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van het Pensioenreglement. Deze voorziening is actuariael berekend. De toename uit hoofde van interest is als dotatie verwerkt.

Voorziening voor afvloeiing

Deze voorziening is nominaal bepaald.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De toename uit hoofde van interest is als dotatie verwerkt.

DEEL III JAARREKENING

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjaren-onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening. Deze voorziening is nominaal bepaald.

Voorziening Loopbaanadvies

Deze voorziening is gevormd op grond van de cao voor het Omroep personeel en is nominaal bepaald.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EXPLOITATIE

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waar deze betrekking op hebben. Uitzondering hierop vormen afrekeningen van organisaties waarvan geen onderbouwde schatting te maken is. Deze worden op basis van het kasstelsel verantwoord.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld aan de hand van de indirecte methode.

DEEL III
JAARREKENING TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen x 1.000 euro)

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31.12.2012	In gebruik- name MVA	Investerings 2013	Afschrijvingen 2013	Boekwaarde 31.12.2013
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	45.921	107	-	-1.501	44.527
Inventaris en inrichting	641	174	-	-287	528
Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.534	5.842	-	-3.767	10.609
Materiële vaste activa in uitvoering	2.763	-6.123	3.744	-	384
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	10.617	-	-	-293	10.324
	68.476	-	3.744	-5.848	66.372

	Boekwaarde 31.12.2013	In gebruik- name MVA	Investerings 2014	Afschrijvingen 2014	Boekwaarde 31.12.2014	Aanschaf- waarde
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	44.527	99	-	-1.517	43.109	49.943
Inventaris en inrichting	528	185	-	-232	481	2.039
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10.609	2.378	-	-4.374	8.613	29.282
Materiële vaste activa in uitvoering	384	-2.662	5.996	-	3.718	3.718
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	10.324	-	-	-293	10.031	13.319
	66.372	-	5.996	-6.416	65.952	98.301

Terugdraaien waardevermindering

Zoals bij de waarderingsgrondslagen is aangegeven, is de waardevermindering die in 2013 heeft plaatsgevonden teruggedraaid. Het effect op de boekwaarde is € 6,2 mln. Hierboven is het daarvoor aangepaste verloopoverzicht van de vaste activa over 2013 opgenomen. In de bovenstaande activa is in *Bedrijfsgebouwen en -terreinen* en in *Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar* het NOS gebouw opgenomen voor € 50,4 mln. De reële waarde van het NOS gebouw bedraagt op basis van de gecorrigeerde vervangingswaarde tussen de € 43 mln en € 47,5 mln. De WOZ waarde bedraagt € 19 mln.

Tot *Bedrijfsgebouwen & terreinen* behoren het NOS-gebouw met de bijbehorende grond die in 2002 is aangeschaft. De ingebruikname betreft een noodstroom-aggregaat t.b.v. de NOS-locatie Den Haag. *Inventaris en inrichting* bestaan voornamelijk uit (vervangings)investeringen ten behoeve van de inrichting van het NOS-gebouw. De Ingebruikname MVA betreft onder andere de herinrichting van de Nieuwsvloer.

Andere vaste bedrijfsmiddelen bestaan voornamelijk uit de digitale werkomgeving (zoals studio en regie) en diverse kleinere automatiseringsprojecten. De Ingebruikname MVA betreft voornamelijk de upgrading van studio 10 en het redactiesysteem iNOS.

Materiële vaste activa in uitvoering betreft met name de noodstroomvoorziening en aanpassingen van de studio's en iNOS die nog in gebruik moeten worden genomen.

Onder *Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar* is het gebouw Heideheuvel en het gedeelte van het NOS-gebouw verantwoord, dat beschikbaar is voor verhuur of wordt verhuurd aan derden.

Vorraden

Het *Onderhanden werk* betreft aan de NOS gefactureerde productiekosten en rechten voor programma's die na het jaar 2014 worden uitgezonden. Eventuele ontvangen bijdragen van derden zijn hierop in mindering gebracht. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door het WK 2014 en de OS winterspelen 2014.

DEEL III JAARREKENING

Vorderingen

In de post *Handelsdebiteuren* ad € 2,7 mln (31-12-2013: € 1,8 mln) is een voorziening voor oninbaarheid ad € 0,1 mln in mindering gebracht (voorziening per 31 december 2013 bedroeg € 0,1 mln). Deze post is toegenomen doordat ultimo 2014 nog een aantal grote bedragen is gefactureerd.

De *Overige vorderingen* ad € 6,4 mln (31-12-2013: € 4,3 mln) bestaan grotendeels uit te verrekenen BTW ad € 4,2 mln (31-12-2013: € 2,8 mln), nog te factureren posten ad € 1,9 mln (31-12-2013: € 1,3 mln) en overige posten ad € 0,3 mln (31-12-2013: € 0,2 mln). De toename van *Overige vorderingen* wordt voornamelijk veroorzaakt doordat ultimo 2014 de post te verrekenen BTW hoger is.

Liquide middelen

De *Liquide middelen* zijn als volgt samengesteld:

	31.12.2014	31.12.2013
Rekening-courant	284	6.388
Contanten	21	37
	305	6.425

De rekening-couranttegoeden bij financiële instellingen zijn, op een bankgarantie van € 0,1 mln na, direct opeisbaar.

Eigen Vermogen

Het *Eigen Vermogen* is als volgt samengesteld:

	Algemene Reserve	Reserve voor Media-aanbod	Totaal Eigen Vermogen
Stand 31-12-2012 (eerder gerapporteerd)	10.962	7.500	18.462
Resultaat 2013 uit gewone bedrijfsuitoefening	-	5.961	5.961
	10.962	13.461	24.423
Over te dragen reserve	-	-6.142	-6.142
Stand 31-12-2013 (gecorrigeerd)	10.962	7.319	18.281
Resultaat 2014 uit gewone bedrijfsuitoefening	-	-513	-513
Stand 31.12.2014	10.962	6.806	17.768

Terugdraaien waardevermindering

In de jaarrekening 2013 was sprake van een waardevermindering van het NOS-gebouw van € 6,2 mln. Door het terugdraaien hiervan dient € 6,1 mln te worden overgedragen aan de NPO.

Reserve voor Media-aanbod

Per 31 december van ieder jaar wordt de Reserve voor Media-aanbod getoetst aan het maximale normniveau dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur van de NPO. De norm bedraagt 5% van het kostenniveau over het gerapporteerde boekjaar. Bij overschrijding van de norm dient het meerdere te worden overgedragen aan de NPO. Voor 2014 bedraagt de norm voor de NOS € 10,2 mln. De Reserve voor Media-aanbod bedraagt € 6,8 mln. Daarom hoeft er over 2014 geen overdracht plaats te vinden.

Vorzieningen

De *Vorzieningen voor pensioenen* ad € 2,0 mln (31-12-2013: € 1,8 mln) is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van het pensioenreglement. Hiervan is € 0,7 mln kortlopend.

De voorziening langer dan 5 jaar bedraagt € 0,5 mln.

Het verloop van de voorziening pensioenen is als volgt:

	31.12.2014	31.12.2013
Beginstand	1.844	1.819
Onttrekking	-123	-39
Dotatie	247	64
Eindstand	1.968	1.844

De *Overige voorzieningen* ad € 3,4 mln (31-12-2013: € 3,2 mln) bestaan uit voorzieningen voor *Afvloeiing*, *Jubilea*, *Groot Onderhoud* en *Loopbaanadvies*.

De voorziening voor *Afvloeiing* bedraagt € 0,1 mln en hiervan is € 0,08 mln kortlopend.

De voorziening voor *Jubilea* ad € 1,1 mln betreft de toekomstige verplichtingen bij 12,5- en 25-jarig dienstverband. Hiervan is € 0,04 mln kortlopend. Voorziening langer dan 5 jaar bedraagt € 1,0 mln.

De voorziening voor *Groot Onderhoud* ad € 1,7 mln betreft toekomstige onderhoudswerkzaamheden aan de in eigendom zijnde materiële vaste activa. Hiervan is € 1,4 mln kortlopend.

De voorziening *Loopbaanadvies* ad € 0,5 mln is gevormd op grond van de cao voor het Omroep-personeel. Hiervan is € 0,5 mln kortlopend.

Het verloop van de overige voorzieningen is als volgt:

	31.12.2013	Onttrekking	Dotatie	31.12.2014
Afvloeiing	259	-327	196	128
Jubilea	1.067	-36	92	1.123
Grootonderhoud	1.477	-982	1.198	1.693
Loopbaanadvies	375	-40	129	464
	3.178	-1.385	1.615	3.408

Langlopende schulden

De post *Langlopende schulden* bestaat uit schulden aan kredietinstellingen betreffende hypothecaire kredieten voor € 16,7 mln ter financiering van de aankoop van het NOS-gebouw.

Het betreft een lineair hypothecair krediet met een oorspronkelijke looptijd van 20 jaar (laatste termijn op 15 januari 2023), afgegeven op het NOS-gebouw aan het Journaalplein 1 te Hilversum, en is volledig opgenomen. Het hypothecair krediet heeft een variabele rente die vermeerderd wordt met een individuele opslag. Om het renterisico af te dekken heeft de NOS in december 2014 een nieuwe renteswap afgesloten, waarmee het rentepercentage is vastgesteld op 0,86%. Hierdoor is in feite sprake van een vastrentende hypotheek. De actuele waarde van de renteswap bedraagt per 31 december 2014 € 0,1 mln negatief. De NOS heeft ten opzichte van de kredietverlener geen verplichting tot bijstorting van liquiditeiten (margin call-verplichting).

De aflossingsverplichting 2015 ad € 1,4 mln is onder kortlopende schulden opgenomen. De schuld langer dan 5 jaar bedraagt € 11,2 mln. Op de onroerende zaken is een pandrecht gevestigd.

Kortlopende schulden

De *Schulden aan leveranciers* ad € 20,6 mln (31-12-2013: € 23,9 mln) bestaan uit schulden en aangegane verplichtingen inzake de rechten en productiekosten ten behoeve van de programmering.

De *Belastingen en premies sociale verzekeringen* ad € 2,5 mln (31-12-2013: € 2,5 mln) betreft het saldo van belastingen en premies sociale verzekeringen.

De *Schulden aan kredietinstellingen* ad € 11,9 mln (31-12-2013: € 1,4 mln) betreffen het rekening-courantsaldo ad € 10,5 mln en het kortlopende deel van de aflossingsverplichting 2015 van het hypothecaire krediet ad € 1,4 mln. Er was over januari 2014 een kredietfaciliteit van € 10 mln. Vanaf december 2014 loopt er een kredietfaciliteit van € 25 mln.

De *Overige schulden* ad € 14,4 mln (31-12-2013: € 50,7 mln) bestaan voornamelijk uit de verplichtingen betreffende vakantie-uren ad € 4,3 mln (31-12-2013: € 4,1 mln), schuld aan de NPO ad € 8,2 mln (31-12-2013: € 44,3 mln), een vooruit ontvangen investeringssubsidie ad € 1,3 mln (31-12-2013: € 1,6 mln) en overige ad € 0,6 mln (31-12-2013: € 0,7 mln). De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van schuld aan de NPO door aflossing van rechten-betalingen in verband met uitzenden van de Superevenementen en afdragen van een deel van de overgedragen reserve ultimo 2013.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

(bedragen x 1.000 euro)

Meerjarige financiële verplichtingen

In onderstaand overzicht wordt naar categorie de opbouw weergegeven van de langlopende rechten-, facilitaire-, huur- en leasecontracten die niet in de balans zijn opgenomen.

	< 1 jaar	1 - 4 jaar	> 4 jaar	Totaal 2014	Totaal 2013
Rechten contracten	53.542	128.840	37.763	220.145	156.069
Facilitaire contracten	9.131	1.660	57	10.848	14.704
Leasecontracten	678	1.885	-	2.563	2.014
Huurcontracten	382	939	1.063	2.384	2.432
Totaal	63.733	133.324	38.883	235.940	175.219

De toename van de *Meerjarige financiële verplichtingen* wordt met name voornamelijk veroorzaakt door de verhoging van de BTW (per 2015 kan de NOS namelijk geen BTW meer verrekenen) en een nieuw contract voor de Eredivisie voetbal. De NPO heeft een garantie afgegeven voor de financiering van grotere rechtencontracten.

(bedragen x 1.000 euro)

BATEN

Media-aanbod

De toegekende budgetten voor het Media-aanbod kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2014	2013	mutatie
TV	144.805	115.317	29.488
Radio	19.971	22.516	-2.545
Overig Media-aanbod	4.469	4.506	-37
Organisatiekosten	23.817	-	23.817
Indirect	-	11.113	-11.113
Vergoeding Friciekosten	-	355	-355
	193.062	153.807	39.255

Met ingang van 2015 is er een wijziging opgetreden in te budgettoekenning. In plaats van de budgettoekenning voor indirecte kosten wordt er nu volgens een andere definitie budget toegekend voor organisatiekosten. Dit heeft tot gevolg gehad dat de budgettoekenning voor de andere platforms evenredig is verlaagd. Het totale budget van 2014 is € 39,3 mln hoger dan dat van 2013. Dit wordt met name veroorzaakt door de toekenning van budget voor de in 2014 gehouden Superevenementen.

Programmagebonden eigen bijdragen

De programmagebonden eigen bijdragen bestaan uit bijdragen Stimuleringsfonds, COBO, Sponsorbijdragen, overige programmaopbrengsten en opbrengsten gebruiksrechten.

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2014	2013	mutatie
Bijdragen Stimuleringsfonds	100	-	100
Bijdragen CoBO	65	88	-23
Sponsorbijdragen	1.865	739	1.126
Overige programmaopbrengsten	5.975	2.813	3.162
Opbrengsten gebruiksrechten	-	-3	3
	8.005	3.637	4.368

De programmagebonden eigen bijdragen zijn gestegen met € 4,4 mln, voornamelijk doordat in 2014 Superevenementen hebben plaatsgevonden en doordat een aantal evenementen hebben plaatsgevonden waarbij derden hebben bijgedragen aan de productiekosten.

Opbrengst overige nevenactiviteiten

De Opbrengst overige nevenactiviteiten bestaan voornamelijk uit de verkoop van uitzendrechten en formats (€ 1,1 mln) en verhuur van panden aan derden (€ 1,1 mln). In 2014 is de Opbrengst overige nevenactiviteiten gedaald met € 0,3 mln door minder opbrengst van verhuurde panden aan derden en minder verkoop van uitzendrechten.

LASTEN

Lonen en salarissen

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Lonen en salarissen*.

	2014	2013	mutatie
Lonen en salarissen	38.557	38.540	17

Het aantal personeelsleden in FTE bedraagt ultimo 2014: 617 FTE (ultimo 2013: 608 FTE).

Sociale lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de opbouw van de *Sociale lasten*.

	2014	2013	mutatie
Pensioenlasten	5.179	5.484	-305
Werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten	3.225	2.809	416
Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering	2.508	2.463	45
	10.912	10.756	156

De *Sociale lasten* zijn in 2014 met € 0,2 mln gestegen ten opzichte van 2013. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een stijging van het werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten. In 2013 heeft namelijk een éénmalige teruggaaf van de basispremie WIA/WAO plaatsgevonden (€ 0,2 mln).

Afschrijving vaste activa

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Afschrijvingen vaste activa*.

	2014	2013	mutatie
Afschrijvingen vaste activa	6.416	5.848	568

De *Afschrijvingen vaste activa* zijn in 2014 gestegen met € 0,6 mln ten opzichte van 2013. Dit wordt veroorzaakt door afschrijving van nieuwe investeringen.

Directe productiekosten

De *Directe productie kosten* bestaan uit uitzendrechten, technische productiekosten, freelancers en overige programmakosten. De directe productiekosten zijn in 2014 met € 52 mln gestegen ten opzichte van 2013, wat hoofdzakelijk veroorzaakt wordt doordat in 2014 het WK voetbal, de Olympische Spelen en EK-kwalificatiewedstrijden voetbal hebben plaatsgevonden. Dit komt het meest tot uiting in hogere uitzendrechten en in een toename van de technische productiekosten en freelancers.

Overige bedrijfslasten

De *Overige bedrijfslasten* bestaan hoofdzakelijk uit huisvestingskosten, automatiseringskosten, inhuur van tijdelijk personeel, advieskosten, studiekosten en overige kosten. De overige bedrijfslasten bevinden zich nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2013.

Rentebaten en rentelasten

De *Rentelasten* zijn per saldo gedaald met € 3,2 mln. De reden hiervoor is dat in 2013 is besloten tot een éénmalige afkoop, waarmee het rentepercentage van de renteswap is verlaagd. Ook in 2014 is besloten tot een éénmalige afkoop. Hierdoor is het rentepercentage van de renteswap verder verlaagd van 1,82% naar 0,86%.

Over te dragen reserve

Zie toelichting bij het *Eigen Vermogen*.

Samenstelling en bezoldiging Directie

De statutaire Directie van de NOS bestaat uit twee fulltime leden. De algemeen directeur is voorzitter van de Directie. De Directie van de NOS bestond in 2014 uit dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur) en dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur).

Samenstelling en bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de NOS bestaat uit de volgende personen:

Dhr. J. G. van der Werf, voorzitter

Dhr. B.F. Dessing, vicevoorzitter

Mevr. J.C.H.G. Arts

Mevr. C.E. van Batum

Dhr. K. Boutachekourt

Dhr. J.M. de Vries

Het vastgestelde vacatiegeld op jaarbasis bedraagt voor de voorzitter van de Raad van Toezicht € 15.000 excl. BTW. Voor de overige leden is het vacatiegeld op jaarbasis vastgesteld op € 10.000 excl. BTW. Beide bedragen vallen binnen de gestelde WNT-norm. De leden van de Raad van Toezicht zijn gedurende het hele boekjaar als toezichthouder werkzaam geweest.

WNT

Voor de NOS is in 2014 sprake van een normering van de beloning volgens de Wet normering uit publieke middelen gefinancierde beloning topfunctionarissen (WNT). Iedereen bij de NOS valt binnen deze normering. De NOS maakt geen gebruik van het overgangsrecht dat van toepassing is bij overschrijding van de WNT. Voor de Directie van de NOS bedraagt de berekening van de bezoldiging volgens de WNT1:

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	Dhr. J.A.C.M. de Jong	Dhr. G.P. Hofman
Beloning 2014	183,1	161,9
Beloning betaalbaar op termijn	29,8	26,0
Totaal bezoldiging	212,9	187,9
Functie	Algemeen Directeur	Zakelijk Directeur
Dienstverband	Fulltime 2014	Fulltime 2014

Beide directeuren zijn het gehele jaar fulltime in dienst geweest en zijn onder de norm van de WNT1 ad € 230.474 bezoldigd.

Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO)

Het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) bevat de regeling voor die presentatoren, programmamakers, DJ's en vergelijkbare functies binnen de publieke omroep waarvan duidelijk is dat hun honorering in hoge mate wordt bepaald door marktwerking.

Het BPPO maakt deel uit van de door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep op grond van artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008 vastgestelde gedragscode ter bevordering van goed bestuur en integriteit bij de NPO en de landelijke publieke media-instellingen.

Alle presentatoren bij de NOS vallen binnen deze normering.

Honoraria accountant

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	2014	2013	mutatie
Onderzoek van de jaarrekening	82,0	72,2	9,8
Andere controleopdrachten	-	3,3	-3,3
Adviesdiensten op fiscaal terrein	4,5	25,8	-21,3
	86,5	101,3	-14,8

Hilversum, 22 april 2015

Directie

Jan de Jong, algemeen directeur

Geert Hofman, zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Johan van der Werf, voorzitter

Boudewijn Dessing, vicevoorzitter

Anita Arts

Els van Batum

Khalid Boutachekourt

Jan de Vries

DEEL IV OVERIGE GEGEVENS BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIESALDO

Het negatieve resultaat ad € 513 komt geheel ten laste van de Reserve voor Media-aanbod.

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant bij de jaarrekening

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Aan: De directie van Nederlandse Omroep Stichting ('NOS')

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van NOS, te Hilversum, gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014, de exploitatierekening over 2014 en het kasstroomoverzicht 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van NOS is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014, de brief d.d. 18 december 2014 van het Commissariaat voor de Media, kenmerk 626104/631806, de brief d.d. 19 december 2014 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, kenmerk 708651, en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014, de brief d.d. 18 december 2014 van het Commissariaat voor de Media, kenmerk 626104/631806, de brief d.d. 19 december 2014 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, kenmerk 708651, en het controleprotocol WNT.

Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van NOS. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de directie van NOS gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NOS per 31 december 2014 en van het exploitatieresultaat over 2014 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014, de brief d.d. 18 december 2014 van het Commissariaat voor de Media, kenmerk 626104/631806, en de brief d.d. 19 december 2014 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, kenmerk 708651.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en Ster 2014 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd.

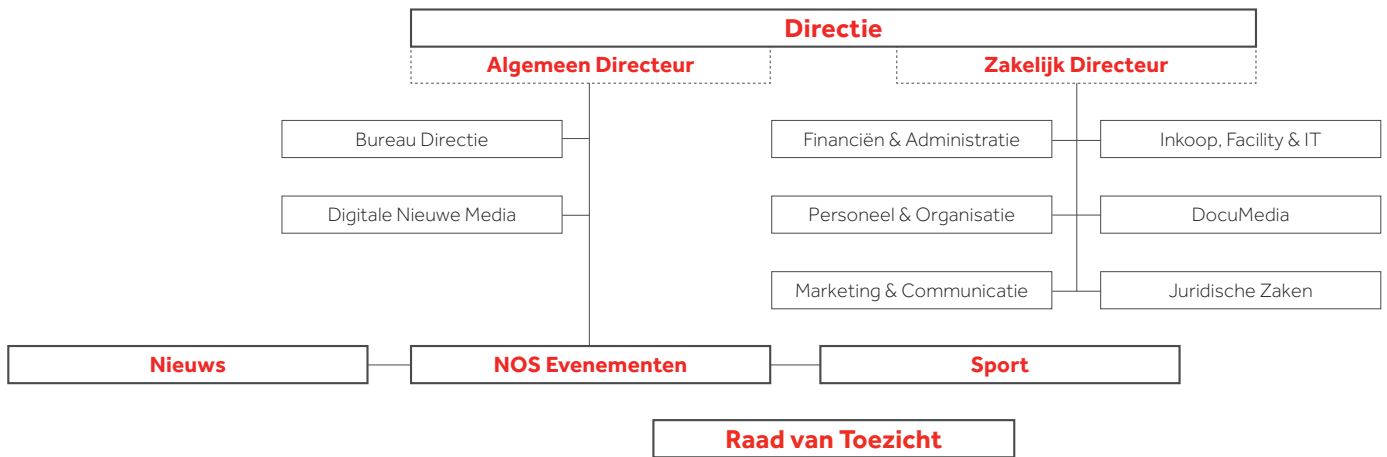
Tevens vermelden wij dat het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 22 april 2015

KPMG Accountants N.V.

E. Breijer RA

DEEL V
BIJLAGE ORGANOGRAM

DEEL V
BIJLAGE **CONTACTGEGEVENS**

Adres:	NOS Postbus 26600 1202 JT Hilversum
Bezoekadres:	Media Park Journaalplein 1 1217 ZK Hilversum
E-mail:	Publiekreacties: publieksreacties@nos.nl Persberichten NOS Nieuws: nosbinnenland@nos.nl Persberichten NOS Sport: sport.redactie@nos.nl
Telefoonnummer:	035 – 677 92 22

Colofon

Tekst en productie:	NOS
Concept en vormgeving:	AC+M, Maarssen

